

TSKS21 Signaler, information & bilder

Föreläsning 12

Informationsteori – kanalkodning 2

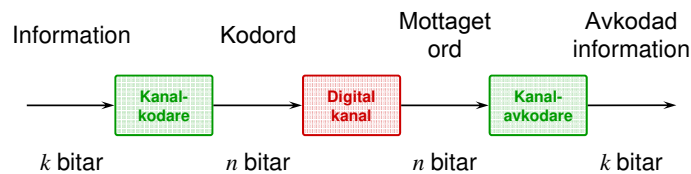
Mikael Olofsson
 Institutionen för Systemteknik (ISY)
 Ämnesområdet Kommunikationssystem

Kod med takt $R = k/n$ bpcu

$$2^k \text{ kodord} \left\{ \begin{array}{lll} 00000000000000000000 \dots 000 & (c^{(0)}) \\ 00000000000000000000 \dots 110 & (c^{(1)}) \\ 0000000000000000110000 \dots 011 & (c^{(2)}) \\ \vdots & \vdots \\ 11111100011101001111 \dots 111 & (c^{(2^k-1)}) \end{array} \right.$$

n (kodordslängd)

Block-koder – Gränser

Kanalkodningssatsen (slarvig formulering):

För varje kanal finns det ett C , som vi kallar kanalens kapacitet, och om vi kommunicerar med en takt R så går det att kommunicera med godtyckligt låg resulterande felsannolikhet så länge vi har $R < C$.

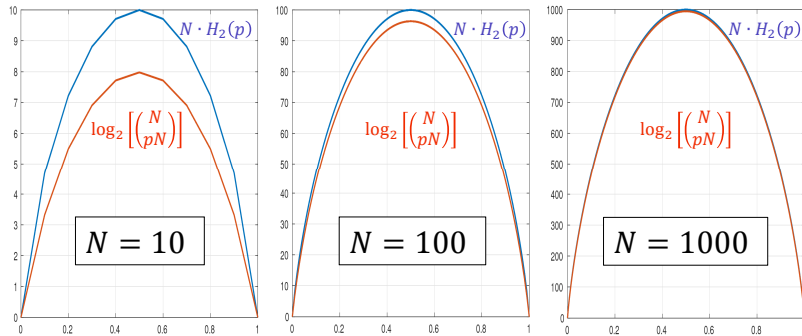
Takt: $R = \frac{k}{n}$

Alla koder med takt $R = k/n$ bpcu

$C_0:$ 000 ... 000 000 ... 000 000 ... 000 ⋮ 000 ... 000	$C_1:$ 000 ... 000 000 ... 000 000 ... 000 ⋮ 000 ... 001	$C_2:$ 000 ... 000 000 ... 000 000 ... 000 ⋮ 000 ... 010	$C_3:$ 000 ... 000 000 ... 000 000 ... 000 ⋮ 000 ... 011
$C_i:$ 000 ... 000 000 ... 110 000 ... 011 ⋮ 111 ... 111	$C_{2^kn-1}:$ 111 ... 111 111 ... 111 111 ... 111 ⋮ 111 ... 111		

Användbar approximation

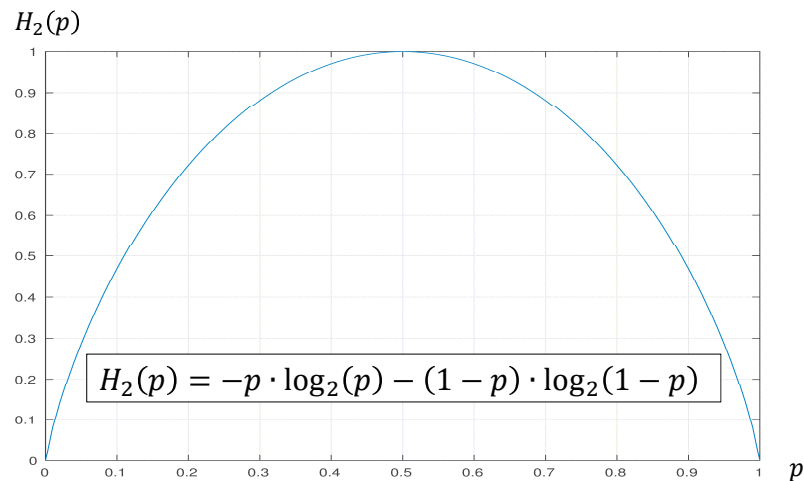
$$\log_2 \left[\binom{N}{pN} \right] \approx N \cdot H_2(p)$$

Kanalkodningssatsen

För en kanal och givna konstanter $\delta > 0$ och $\gamma > 0$, så finns det en kodordslängd n och en kod av denna längd som har takt $R = C - \delta$ och som gör det möjligt att kommunicera med en resulterande felsannolikhet $P_e < \gamma$, där C är kanalens kapacitet.

Binära entropifunktionen

$$H_2(p) = -p \cdot \log_2(p) - (1-p) \cdot \log_2(1-p)$$

Den binära kroppen, GF(2)

+	0	1
0	0	1
1	1	0

·	0	1
0	0	0
1	0	1

Heltalsaritmetik
reducerat modulo 2.

Associativa lagen: $(a+b)+c = a+(b+c) \quad \forall a, b, c \in \text{GF}(2)$
 $(a \cdot b) \cdot c = a \cdot (b \cdot c) \quad \forall a, b, c \in \text{GF}(2)$

Commutativa lagen: $a+b = b+a \quad \forall a, b \in \text{GF}(2)$
 $a \cdot b = b \cdot a \quad \forall a, b \in \text{GF}(2)$

Enhetslement: $\exists 0 \in \text{GF}(2): a+0 = a \quad \forall a \in \text{GF}(2)$
 $\exists 1 \in \text{GF}(2): a \cdot 1 = a \quad \forall a \in \text{GF}(2)$

Inverser: $\exists -a \in \text{GF}(2): a+(-a) = 0 \quad \forall a \in \text{GF}(2)$
 $\exists a^{-1} \in \text{GF}(2): a \cdot a^{-1} = 1 \quad \forall a \in \text{GF}(2), a \neq 0$

Distributiva lagen: $a \cdot (b+c) = a \cdot b + a \cdot c \quad \forall a, b, c \in \text{GF}(2)$

Binära linjära koder

Definition:
En binär linjär kod är ett linjärt underrum till vektorrummet $GF(2)^n$.

Ekvivalent definition:
Den binära koden \mathcal{C} kallas linjär om $\bar{c}_1 + \bar{c}_2 \in \mathcal{C}$ gäller för alla $\bar{c}_1, \bar{c}_2 \in \mathcal{C}$.

Generatormatris G :
 $\mathcal{C} = \{ \bar{m}G \mid \bar{m} \in GF(2)^k \}$
 Informationsvektor, k bitar
 Generatormatris, $k \times n$

Exempel:

\bar{m}	$\bar{c} = \bar{m}G$
00	0000
01	0111
10	1100
11	1011

Vi kan använda allt från linjär algebra!!

Hamming-[7,4]-koden – Generatormatris

$$\begin{cases} p_1 + m_2 + m_3 + m_4 = 0 \pmod{2} \\ p_2 + m_1 + m_3 + m_4 = 0 \pmod{2} \\ p_3 + m_1 + m_2 + m_4 = 0 \pmod{2} \end{cases} \Rightarrow \begin{cases} p_1 = m_2 + m_3 + m_4 \pmod{2} \\ p_2 = m_1 + m_3 + m_4 \pmod{2} \\ p_3 = m_1 + m_2 + m_4 \pmod{2} \end{cases}$$

Kodord:
 $\bar{c} = (m_1, m_2, m_3, m_4, p_1, p_2, p_3) = (m_1, m_2, m_3, m_4)$

1	0	0	0	0	1	1
0	1	0	0	1	0	1
0	0	1	0	1	1	0
0	0	0	1	1	1	1

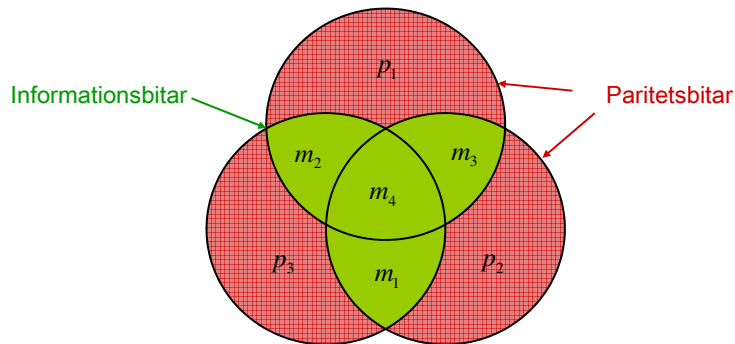
 Generatormatris, G , på systematisk form

$$G = (I_k, P) \text{ med } P = \begin{pmatrix} 0 & 1 & 1 & 1 \\ 1 & 0 & 1 & 1 \\ 1 & 1 & 0 & 1 \\ 1 & 1 & 1 & 1 \end{pmatrix}$$

Kod:
 $\mathcal{C} = \{ \bar{c} = \bar{m}G \mid \bar{m} \in GF(2)^4 \}$

Dimension:
 $k = \#$ rader i G . Här 4.
 Längd:
 $n = \#$ kolumner i G . Här 7.

Hamming-[7,4]-koden

Jämn paritet i varje cirkel. \Rightarrow

$$\begin{cases} p_1 + m_2 + m_3 + m_4 = 0 \pmod{2} \\ p_2 + m_1 + m_3 + m_4 = 0 \pmod{2} \\ p_3 + m_1 + m_2 + m_4 = 0 \pmod{2} \end{cases}$$

Nollrum och paritetsmatriser

Ett vektorrum (en kod) uttryckt i en bas:

$$\mathcal{C} = \{ \bar{m}G \mid \bar{m} \in GF(2)^k \}$$

Generatormatris ($k \times n$), linjärt oberoende rader.

Ett vektorrum (en kod) uttryckt som nollrummet av en matris:

$$\mathcal{C} = \{ \bar{c} \in GF(2)^n : H\bar{c}^T = \bar{0} \}$$

Paritetsmatris $((n - k) \times n)$, linjärt oberoende rader.

Egenskap: $HG^T = 0$

Hamming-[7,4]-koden– Paritetsmatris

$$\begin{cases} m_2 + m_3 + m_4 + p_1 = 0 \\ m_1 + m_3 + m_4 + p_2 = 0 \\ m_1 + m_2 + m_4 + p_3 = 0 \end{cases} \Rightarrow \begin{matrix} \begin{pmatrix} 0 & 1 & 1 & 1 & | & 1 & 0 & 0 \\ 1 & 0 & 1 & 1 & | & 0 & 1 & 0 \\ 1 & 1 & 0 & 1 & | & 0 & 0 & 1 \end{pmatrix} \\ \text{Paritetsmatris, } H, \\ \text{på systematisk form} \end{matrix} \begin{pmatrix} m_1 \\ m_2 \\ m_3 \\ m_4 \\ p_1 \\ p_2 \\ p_3 \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} 0 \\ 0 \\ 0 \end{pmatrix}$$

Jämför med generatormatrisen:

$$G = \begin{pmatrix} 1 & 0 & 0 & 0 & | & 0 & 1 & 1 \\ 0 & 1 & 0 & 0 & | & 1 & 0 & 1 \\ 0 & 0 & 1 & 0 & | & 1 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 1 & | & 1 & 1 & 1 \end{pmatrix} = (I_4, P)$$

$$H = (P^T, I_3)$$

Allmänt för systematisk form:

$$\begin{cases} G = (I_k, P) \\ H = (P^T, I_{n-k}) \end{cases} \text{ eller } \begin{cases} G = (P, I_k) \\ H = (I_{n-k}, P^T) \end{cases}$$

Koder kan ha icke-systematiska generator- och/eller paritetsmatriser.

Vikter och avstånd

Hammingvikt: $w_H(\bar{a})$ # positioner där \bar{a} är 1 (nollskilt).

Hammingavstånd: $d_H(\bar{a}, \bar{b})$ # positioner där \bar{a} och \bar{b} är olika.

Samband: $d_H(\bar{a}, \bar{b}) = w_H(\bar{a} + \bar{b})$

Minavstånd: $d = \min_{i \neq j} d_H(\bar{c}_i, \bar{c}_j) = \min_{i \neq j} w_H(\bar{c}_i + \bar{c}_j) = \min_{\substack{\bar{c} \in \mathcal{C} \\ \bar{c} \neq \bar{0}}} w_H(\bar{c})$

Definition ↓ Linjär kod ↓

Vidare, d är det minsta antal linjärt beroende kolumner in H . (eftersom $H\bar{c}^T = \bar{0}$)

Exempel Hamming-[7,4]:

$$H = \begin{pmatrix} 0 & 1 & 1 & 1 & | & 1 & 0 & 0 \\ 1 & 0 & 1 & 1 & | & 0 & 1 & 0 \\ 1 & 1 & 0 & 1 & | & 0 & 0 & 1 \end{pmatrix} \left. \begin{array}{l} \text{Inga kolumner} = \bar{0} \Rightarrow d > 1 \\ \text{Inga 2 kolumner är lika} \\ \bar{h}_1 + \bar{h}_6 + \bar{h}_7 = \bar{0} \end{array} \right\} \Rightarrow d > 2 \Rightarrow d = 3$$

Mikael Olofsson
ISY/KS

www.liu.se